

відповідальному управлінні даними, прозорості алгоритмів та збалансованій взаємодії між автоматизованими системами й людськими компетентностями. Ефективна інтеграція ШІ потребує стратегічного бачення, адаптивності та готовності компанії змінювати усталені процеси, адже алгоритми, на відміну від класичних інструментів, формують не лише спосіб комунікації з клієнтом, але й глибоко впливають на структуру ринку, конкуренцію та характер споживчих рішень.

На основі проведеного аналізу можна рекомендувати підприємствам активніше впроваджувати персоналізовані алгоритмічні системи в комунікаціях та управлінні товарними каталогами, оскільки підтверджені емпіричні дані свідчать про їхню високу ефективність у підвищенні конверсії та середнього чеку. Важливим напрямом є використання динамічного ціноутворення та предиктивної аналітики, здатних забезпечити підвищення рентабельності та точності прогнозування попиту. Додаткового значення набуває застосування гейміфікаційних механік у поєднанні зі ШІ, що сприяє зростанню залученості та лояльності споживачів.

Водночас підприємствам необхідно впроваджувати етичні рамки роботи алгоритмів, приділяючи увагу прозорості моделей, їхній справедливості та можливості користувача контролювати рівень персоналізації. Окремо слід підкреслити важливість інвестування у розвиток людського капіталу: у світі, де ШІ автоматизує більшість механічних та значну частину аналітичних завдань, саме емпатійні, інтуїтивні й креативні компетентності визначатимуть конкурентоспроможність компаній. Завершуючи, можна констатувати, що ефективне використання інструментів ШІ здатне стати фундаментом сталого розвитку бізнесу, за умови якщо компанії поєднуюватимуть технологічні інновації з відповідальним, людиноцентричним підходом до маркетингової діяльності.

Список використаних джерел

1. Huang M.-H., Rust R.T. Artificial Intelligence in Service. *Journal of Service Research*. 2018. Vol. 21, Is.2. P. 155-172. <https://doi.org/10.1177/1094670517752459>
2. Tran M.T. Advancing retail and service strategies: AI-driven consumer behavior prediction, gamification, and ethical marketing. *Journal of Retailing and Consumer Services*. 2026. Vol. 88. e104558. <https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2025.104558>
3. Ribeiro A., López Rivero A.J., Abrantes J.L. The impact of artificial intelligence on consumer behavior towards brands: A systematic review. *Electronic Commerce Research*. 2025. <https://doi.org/10.1007/s10660-025-10063-7>
4. Guha A., Grewal D., Kopalle P.K., Haenlein M., Schneider M.J., Jung H. та ін. How Artificial Intelligence Will Affect the Future of Retailing. *Journal of Retailing*. 2021. Vol. 97, Is. 1. P. 28-41. <https://doi.org/10.1016/j.jretai.2021.01.005>

УДК 004.77:332.122

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ЗАВДАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Почерніна Н. В.

кандидат економічних наук, доцент,
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна.

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6109-6099>

Шамрай Д. А.

здобувач вищої освіти, 21 МБ ЕМ
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
м. Запоріжжя, Україна.

Одним із глобальних трендів сучасності є цифровізація усіх сфер суспільного життя. Цей процес набув такого поширення, що кількісні зміни переросли у нову якість. Цифрова

трансформація — це не просто технологічна модернізація, це стратегічний інструмент розвитку як для окремого підприємства, так і для країни в цілому або її окремого регіону. Тому дослідження аспектів цифрового розвитку в контексті поточних завдань регіональної політики є актуальним.

Метою даного дослідження є аналіз змісту та напрямів цифрової трансформації в контексті регіональної політики та розкриття її ролі у забезпеченні стійкого розвитку регіонів.

До початку 2021 року цифровий розвиток в Україні демонстрував позитивні зміни, проте порівняно європейськими партнерами наша країна відчутно програвала. У зв'язку з цим, виникла необхідність розробки Стратегії цифрового розвитку [1] та потреба її координації з різними напрямами макроекономічної політики.

Дана розвідка зосереджує увагу на такому напрямі регулювання як регіональна політика.

З одного боку, цифрова трансформація виступає інструментом регіональної політики, тому що вона прямо впливає на конкурентоспроможність території, сприяє її економічному розвитку і підвищує якість життя. З іншого боку, виражена регіональна політика здатна підвищити ефективність цифрових процесів і надати їм нового імпульсу. Тому в оновленій Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки конкретизовані завдання за напрямом “Цифрова інфраструктура, адміністративні та інші публічні (електронні публічні) послуги” [2].

Прямий вплив цифровізації на стан регіону розкривається наступним чином:

- цифрові технології стимулюють розвиток інноваційного бізнесу, ІТ-сектору, стартапів, креативних індустрій. Регіони, які інвестують у цифрову інфраструктуру (інтернет, дата-центри, смарт-технології), стають привабливішими для інвесторів і створення високотехнологічних робочих місць;

- цифровізація дозволяє малим і віддаленим громадам отримувати ті ж послуги, що доступні у великих містах: онлайн-освіту, телемедицину, адміністративні послуги, дистанційну роботу. Це зменшує цифровий розрив та сприяє збалансованому розвитку;

- цифрові інструменти (електронні реєстри, GIS-системи, аналітика даних, системи «розумне місто») дають органам влади можливість швидше приймати рішення, оптимізувати витрати, краще планувати розвиток територій, забезпечувати прозорість і підзвітність;

- Е-послуги скорочують бюрократію, економлять час людей, роблять владу доступнішою. Це підвищує довіру до місцевої влади та якість взаємодії “держава – громадянин”;

- цифрові інструменти допомагають місцевому бізнесу виходити на нові ринки через електронну комерцію, автоматизувати процеси, підвищувати продуктивність, залучати клієнтів через цифровий маркетинг. Це напряму впливає на економічну динаміку регіону;

- цифрова трансформація підвищує стійкість регіону і готовність до криз. Регіони з розвиненою цифровою інфраструктурою легше адаптуються до шоків: освітні процеси можуть проходити онлайн, бізнес може працювати дистанційно, влада швидше реагує на надзвичайні ситуації завдяки електронним даним;

- цифрова трансформація регіонів — важливий шлях до стандартів ЄС, участі у міжнародних цифрових програмах, розвитку транскордонних проєктів, зростання цифрової економіки.

Отже, цифрова трансформація дозволяє регіонам ставати економічно сильнішими, більш інноваційними та стійкими до викликів.

Зворотний вплив регіональної політики на підтримку цифрової трансформації проявляється в тому, що регіональна політика забезпечує комплексний підхід до цифровізації, інтегруючи її у загальнодержавні та місцеві стратегії розвитку. Ключові завдання цифрової трансформації в регіональній політиці наступні:

- 1) Модернізація інфраструктури: створення сучасних цифрових мереж, центрів обробки даних та забезпечення доступу до високошвидкісного інтернету для всіх громад.

- 2) Розвиток цифрових навичок: навчання громадян та фахівців новим цифровим компетенціям для роботи та життя.

3) Електронне урядування: переведення державних послуг в онлайн-формат для зручності та прозорості.

4) Цифровізація соціальної сфери: впровадження цифрових рішень в освіті та медицині.

5) Підвищення конкурентоспроможності: стимулювання бізнесу до впровадження цифрових технологій, створення сприятливого середовища для ІТ-інновацій.

6) Забезпечення кібербезпеки: створення захищеного цифрового простору для громадян та бізнесу.

7) Інтеграція та стандартизація: гармонізація цифрових рішень з європейськими стандартами для інтеграції в ЄС.

Отже, синергетичний ефект цифрової трансформації та політики її стимулювання в регіоні проявляється через ефективнішу взаємодію громадян, бізнесу та влади, зростання економічного потенціалу регіону, підвищення якості життя населення, стійкість до кризових явищ.

Список використаних джерел

1. Стратегія цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1351-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text> (дата звернення 19.11.2025).
2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. № 940) URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення 19.11.2025).

УДК 657.6:004.9

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦЯ З ФОРЕНЗІК В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Рябчук О. Г.,

кандидатка економічних наук, доцентка,
доцентка кафедри обліку та аудиту
Державний податковий університет

Шуляченко Ю. С.,

здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Державний податковий університет

Сучасна економіка дедалі більше переходить у цифровий формат, що зумовлює глибоку трансформацію усіх сфер господарської діяльності – від фінансового обліку до системи контролю та аудиту. Цифровізація не лише оптимізує процеси управління, а й створює нові ризики, пов'язані з кібершахрайством, маніпуляціями фінансовими даними та зловживаннями у корпоративному секторі. У таких умовах суттєво зростає роль форензіку як інструменту виявлення, запобігання та розслідування фінансових правопорушень.

Поняття «форензік» (forensic accounting, forensic audit) у сучасній науковій та практичній площині трактується як міждисциплінарний напрям діяльності, що поєднує елементи бухгалтерського обліку, аудиту, криміналістики, права та інформаційних технологій. Його сутність полягає у перетині економічного аналізу з юридичною доказовістю, що забезпечує об'єктивність і правову силу висновків експерта [1; 4].

Формування професійних компетентностей фахівця з форензік у сучасних умовах цифрової економіки є важливим і комплексним процесом, який поєднує теоретичні знання, аналітичне мислення та практичний досвід. Сучасний форензік-фахівець має бути не лише